

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Primordia Christianæ Religionis Per Boiariam Et Loca quædam vicina; Catalogum videlicet & ordinariam successionem Archiepiscoporum Salisburgensium, & Coëpiscoporum, Frisingensium, Ratisponensium, Patauiensium, ac Brixinensium

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Capita Qvorvm In Lege Salica mittenda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13553

vel ad nos venerint. Et marca nostra secundum quod ordinatum vel scriptum habemus, custodiant una cum Misis nostris.

CAPITA QVORVM IN LEGE

Salica mittenda sunt.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 25.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 26.

* contra-

ditione.

* collecta

† Capit. K.

M. l. 3. c. 27.

† adiuuare.

† Capit. K.

M. appen-

dice sec. ad

lib. 4. c. 3.

† personam

† agnatio.

† Capit. K.

M. l. 4. c. 14.

† Capit. K.

M. l. 3. c. 28.

DE homicidiis Clericorum, * Qui Subdiaconum occiderit, CCC. sol. compon. qui Diaconum. CCCC. qui Presbyterum. DC. qui Episcopum DC. CCC. qui monachū, CCC. sol. culpabilis compon. * Si quis in emunitate damnatum aliquod fecerit, DC. sol. compon. Si autem homo furtum aut homicidium, vel quodlibet crimen foris committens infra emunitatem fugerit, mandet Comes vel Episcopo vel Abbati, vel Vicedomino, vel quicumque locum Episcopi aut Abbatis tenuerit, ut reddat ei reum, si ille contradixerit, & eum reddere noluerit, in prima * contradictionem XV. sol. componere iudicetur, si ad secundam inquisitionem eum reddere noluerit, XXX. sol. componere iudicetur, si nec ad tertiam consentire voluerit, quicquid reus damni fecerat, totum ille, qui infra emunitatem retinet, nec eum reddere vult, soluere cogatur, at ipse Comes veniens licentiam habeat ipsum hominem infra emunitatem quaerendi, ubiunque eum inuenire potuerit. Si autem statim in prima inquisitione Comiti responsum fuerit, quod reus infra emunitatem fuisset, sed fuga lapsus, statim iuret, quod ipse eum ad iustitiam cuiuslibet disfacendam fugere non fecisset, & sit ei in hoc satisfactum, si autem intranti in ipsam emunitatem Comiti * collecto manu quislibet resistere tentauerit, Comes hoc ad Regē vel ad Principem deferat, tunc iudicetur, ut sicut ille, qui in emunitate damnatum fecit DC. sol. componere debuit, ita qui Comiti collecta manu resistere praesumpserit, DC. sol. culpabilis iudicetur. Si quis ad Ecclesiam confugium fecerit in atrio ipsius Ecclesiae pacem habeat, ne sit ei necesse Ecclesiam ingredi, & nullus eum inde per vim abstrahere praesumat, sed liceat ei confiteri quod fecit, & inde per manus bonorum hominum ad discussionem in publico perducatur.

† Si quis hominem in iudicio iniuste contra alium altercantem † adiurare per malum ingenium praesumpserit, atque inde coram iudicibus vel Comite fuerit, & negare non potuerit. XV. sol. compon. iudici.

† Si quis de libertate sua fuerit interpellatus, & timens, ne in seruitium cadat, aliquem de propinquis suis per quem se in seruitium casurum timet, occiderit, id est, patrē, matrē, patruum auunculū, vel quamlibet huiusmodi propinquitatis † persona, ipse, qui hoc perpetravit, moriatur, † agnatio eius & cōsanguinitas in seruitutem cadat, & si negauerit se illum occidisse, ad LX. vomeres ignitos iudicio Dei examinandus accedat.

† Qui res suas pro anima sua ad casam Dei tradere voluerit, domi traditionem faciat coram testibus legitimis, & quæ hactenus in hoste factæ sunt traditiones, de quibus nulla est quæstio, stabiles permaneant. Si vero aliquis alij res suas tradiderit, & in hoste profectus fuerit, & ille, cui res traditæ sunt interim mortuus fuerit, qui res tradidit cum reuersus fuerit, adhibitis testibus coram quibus traditio facta est, res suas recipiat. Si autem & ipse mortuus fuerit, hæredes eius legitimi res traditas recipiant.

† Si quis per chartam ingenuitatis à Domino suo legitime libertatem est consequutus, liber permaneat. Si vero aliquis eū iniuste inferuere tentauerit, & ille chartam ingenuitatis suæ ostenderit, & aduersariū se inferuere velle comprobauerit, ille qui hoc tentauerit, multā, quæ in charta descripta est, soluere cogatur.

tur, si verò charta non paruerit, sed iam ab alio, qui eum inferuire voluerit diffracta est, Werigeldum eius compon. duas partes illi quem inferuire voluerit, tertiam Regi, & ille iterum per præceptum Regis suam libertatem conquirit.

* Liber qui se loco Wadij in alterius potestatem commiserit, ibique constitutus fuerit, damnum aliquod cui libet fecerit, qui eum in loco Wadij suscepit, & qui damnum soluat, aut hominem in mallo productum dimittat, pendens simul debitum, propter quod eum in Wadio suscepit, & qui damnum fecit, dimissus iuxta qualitatem Regi cogatur emendare, si verò liberam foeminam habuerit, vsque dum in pignus extiterit, & filios habuerit, liberi permanent.

† Omnia debita, quæ ad partem Regis solui debent, sol. XII. denariorum soluantur, excepto freda, quæ in lege Salicam conscripta est, illa eodem solido, quo illæ cæteræ compositiones solui debent, componantur.

* Si quis causam iudicatam reperere in mallo præsumpserit, ibique testibus conuictus fuerit, aut XV. sol. compon. aut XV. ictus à Scabiniis, qui causam prius iudicauerint, accipiat.

* Optimi quique in pago vel ciuitate in testimonium assumantur, & quibus is, contra quem testimoniari debent, nullum crimen possit indicere.

* De causis ad monendis. * De Ecclesiis emendandis & ubi in vnum locum plures, quam necesse sit, ut destruantur.

* Presbyteri non ordinentur priusquam examinentur, & ut excommunicatio passim & sine causa non fiat.

* Ut missos nostros Scabinos, Aduocatos, Notarios per singula loca eligant, & eorum nomina, quando reuersi fuerint, secum scripta deferant.

* De his, qui legem seruare contempserint, ut per fideiussores in præsentia Regis deducantur.

† Ut illi, qui haribannum soluere debent, coniectum faciant ad harribannuntorem.

* De fugitiuis ac peregrinis, ut distringantur, ut scire possimus, si quis sunt aut vnde venerint.

* De pauga & brunnia, ne dentur negotiatoribus.

* De mensuris, ut secundum iussionem nostram æquales fiant.

* Ut non mittantur testimonia super vestitura domini Pipini Regis.

* Ut nec colonus nec fiscalinus possit alicubi traditiones facere * si iudicatum fiat.

* Ut nullus præsumat hominem in iudicium mittere sine causa, nisi iudicatum fiat.

* Ut liber homo, qui in monasterio regulari comam deposuerit, & res suas ibidem delegauerit, promissionem factam firmiter teneat.

* Ut omnia, quæ Wadiari debent iuxta quod in lege continetur; pleniter secundum ipsam legem reuadiata fiant, & postmodum vel Dominus Rex, vel cuius causa est, iuxta quod ei placuerit misericordiam faciat.

De Episcopis, Abbatibus, Comitibus, qui ad placitum nostrum non venerunt.

* Ut nullus ebrius suam causam in mallo possit conquirere, nec testimonium dicere, nec placitum Comes habeat, nisi ieiunus.

* Ut nemini liceat alium cogere ad bibendum.

* De missis nostris discurrentibus, vel cæteris hominibus in utilitate nostra iter agentibus, ut nullus mansionem contradicere præsumat.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 29.

† abest.

† aut damnum.

† rei.

† Capit. K.

M. l. 3. c. 30.

† Salica.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 31.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 32.

* perinet

fortè ad

Capit. K.

M. lib. 3. c.

45. aut. c. 89.

* Capit. K.

M. appon-

dico prima.

ad 4. l. c. 28.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 192.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 33.

* missi no-

stra.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 34.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 35.

* harriban-

natorem.

aut harribannatorè.

* Capit. K.

M. append.

2. ad 4.

lib. 6. 4.

* lb. c. 11.

* lb. c. 12.

* lb. c. 13.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 36.

* Absunt

hæc verba]

in Capit.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 37.

* Capit. K.

M. lib. 5. c.

143.

* Capit. K.

M. append.

2. ad 4. l. c. 8.

* Capit. K.

M. l. 3. c. 144.

* Capit. K.

De M. l. 3. c. 39.

De canibus, qui in dextro armo tonsi sunt, vt homo, qui eum habuerit, cum ipso cane in praesentia Regis veniat.

Vt populus interrogetur, de capitulis, quae in lege nouiter addita sunt, & postquam omnes consenserint, subscriptiones & manufirmationes in ipsis capitulis faciant.

Vt nullus ad placitum banniat, nisi qui causam suam quaerit, aut si alteri quaerere debet, exceptis Scabinis VII, qui ad omnia placita praesesse debent.

* Capit. K.

M. 13. c. 41.

* Capit. K.

M. 13. c. 42.

† Capit. K.

M. append.

2. ad 4. l. c.

9. c. 10.

† 1b. c. 11.

† 1b. c. 12.

† 1b. c. 13.

† 1b. c. 14.

* De falsis testibus vt non recipiantur.

* Vt nullus praesumat per vitam Regis & filiorum eius iurare.

† Vt Missi nostri, qui iam breues attulerunt de annunciatione, volumus, vt adhuc adducant de opere quantam moram faciant in vnoquoq; loco, & quot homines secum habeant.

† De prudentia & constantia Missorum nostrorum. † De falsis monetarijs requirendum est.

† De illis Saxonibus, qui vxores non habent. † De signatis, qui mentiendo vadunt. Homo denarialis non antea hereditare in sua cognatione potuerit, quam vsque in tertiam perueniat generationem, homo chartularius similiter, Homo Regis, id est, fiscalinus vel Ecclesiasticus, vel lidus interfectus C. solidis componatur. Si peccatis imminentibus contigerit, postquam puella aut mulier sponsata, fuerit leprosa, aut daemoniaca, aut de duobus oculis excaecata, tunc sponsus accipiat res suas, & non compellatur eam inuitus tollere ad vxorem, ne pro hac causa calumniatur, quia non suo neglectu, sed peccato imminente & aegritudine superueniente hoc est. Si dixerit sponsus de sponsa sua, quod postquam eam sponsatam habuit, adultera sit, liceat parentibus eam purificare cum XII. Sacramentalibus, sed postquam purificata fuerit, accipiat eam sponsus, & si neglexerit tunc ita purificatam tollere ad vxorem, si culpabilis sponsus dupla meta quantum dictum est in die illa, quando fabula firmata fuerat. Et si parentes, vt dictum est, de ipso crimine mundare non potuerint, tunc sponsus recipiat res suas, quas dedit, & illa patiat, poenam adulterij, sicut in hoc edicto scriptum est. Si quis sponsauerit puellam liberam aut mulierem, & dilatauerit nuptias exequi, transactis duobus annis potestatem habeat pater aut frater aut qui mundum eius habet distringere fideiussorem, quantum adimpleat meta illam, quam in die sponsalium promisit, postea liceat ei ipsam dare alii marito, libero tamen, & meta quae exacta fuerit, sit in potestate puellae aut mulieris, eò quod sponsus intra praefinitum tempus eam vxorem tollere neglexerit, † & si voluntarie dilatauit, excepta inuitabili causa.

† c. se

De hac Synodo Salisburgen. Velfer. VI. Boicar. ad an. DCCCVII. ista haec refert:

m. Anno Octingentesimo septimo concilium Salisburgi XVII. Kal. Decembr. indictum. Affuere Arno Archiepiscopus, Atto Frisingensis, Adaluinus Reginoburgensis, Henricus Sabionensis Episcopi. de decumis & reliquo sacrorum iure disceptatum definitumq; esse, annotatum reperio, ipsis concilij actis nondum erutis.

n. Vide literas Iuuauensis Ecclesiae Archiepiscopi, & aliarum Ecclesiarum Episcoporum, ad Sum. Pont. quam sup. sub Theotmaro Archiepiscopo. (fol. 44.) reperies.

o. Cuius confirmationis tenor hic est.

p. **I**N nomine sanctae & indiuiduae Trinitatis Ludouicus diuina fauente Clementia Rex. Nouerint omnes in Regno nostro circumquaq; fideles praesentes scilicet & futuri. Quia vir venerabilis Meginbertus Sabianensis Ecclesiae Episcopus,